شينجياڭ گازىتى

2019 ـ جىل 6 ـ اي
13
بەيسەنبە
哈萨克文 6 月 13 日

新疆日报 شىنجاڭ گېزىتى

شىنجياڭ گازىتى مەكەمەسى شىعاردى www.xjdaily.com
ەل ىشىندەگى ىبىر تۇتاس ىنومىرى: CN 65-0003/-H

پوچتاعا جازىلۇ ىنومىرى:13-57 ماقالا جولداۋ پوچتا ساندىعى: xjrbdzb@xjdaily.com 24722 ـ سان بۇگىن 4 بەت

قىرعىز رەسپۇبلىكاسىندا، تاجىكستان رەسپۇبلىكاسىندا مەملەكەت دەڭگەيلىك سايلاۋلار ىندا بولۇۋ ىرى شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە ەلدەر مەملەكەت باسشىلارى القالار كەڭەسىنىڭ 19 ـ رەتتىك ماجلىسىنە، ازيا ىزارا ىقپالداستىق جانە سەنىم شارالارى ىماجلىسىنىڭ 5 ـ رەتتىك باسشىلار ماجلىسىنە قاتىناسۋ ۇشىن بەيجىڭنەن اتتاندى

شي جينپينگ بىشكەككە باردى

6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى مەملەكەت ىتۇراعاسى شي جينپينگ ارناۋلى ۇشاقپەن بىشكەككە جەتتى، قىرعىز رەسپۇبلىكاسىندا مەملەكەت دەڭگەيلىك سايلاۋلار ىندا ىرى شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە ەلدەر مەملەكەت باسشىلارى القالار كەڭەسىنىڭ 19 ـ رەتتىك ماجلىسىنە قاتىناسادى. قىرعىزستاننىڭ زۇڭتۇڭى جيەنبەكوۋ ۇشاق ساتىسىنىڭ جانىندا تۇرىپ قىزۋ قارسى الدى. ☐ سۋرەتتى شىنحۋا اگەنتتىگىنىڭ ىتىلشىسى **شيە حۋانچى** تۇسىرگەن

شىنحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. مەملەكەت ىتۇراعاسى شي جينپينگ 6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى ارناۋلى ۇشاقپەن بەيجىڭنەن اتتاندى، قىرعىز رەسپۇبلىكاسىنىڭ زۇڭتۇڭى جيەنبەكوۋتىڭ ۇسىنىسىمەن قىرعىز رەسپۇبلىكاسىندا مەملەكەت دەڭگەيلىك سايلاۋلار ىندا بولادى ىرى بىشكەكتە وتكىزىلەتىن شاڭحاي سەلبەستىك ۇيىمىنا مۇشە ەلدەر مەملەكەت باسشىلارى القالار كەڭەسىنىڭ 19 ـ رەتتىك ماجلىسىنە قاتىناسادى؛ تاجىكستان رەسپۇبلىكاسىنىڭ زۇڭتۇڭى راحموننىڭ ۇسىنىسىمەن دۇشانبەدە وتكىزىلەتىن ازيا ىزارا ىقپالداستىق جانە سەنىم شارالارى ىماجلىسىنىڭ 5 ـ رەتتىك باسشىلار ماجلىسىنە قاتىناسادى ىرى تاجىكستاندا مەملەكەت دەڭگەيلىك سايلاۋلار ىندا بولادى.

شي جينپينگ سەرىك بولىپ جۇڭگو كومۇنيستىك پارتىياسى ورتالىق كومىتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ مۇشەسى، ورتالىق كومىتەت شۇجيچۇننىڭ شۇجيى، ورتالىق كومىتەت كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ديڭ شۇەشياڭ، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتىياسى ورتالىق كومىتەتى ساياسي بيۇروسىنىڭ مۇشەسى، ورتالىق كومىتەت سىرتقى دەستەر قىزمەت كومىتەتى كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى ياڭ جيەچي، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ مۇشەسى، قوسىمشا سىرتقى دەستەر مىنيستىرى ۋاڭ ي، (جالعاسى 2 ـ بەتتە)

شي جينپينگ تاجىكستاننىڭ اقپارات قۇرالدارىندا اۋتورلى ماقالا جاريالادى

قول ۇستاسا وتىرىپ، جۇڭگو ـ تاجىكستان دوستىعىنىڭ جاڭا شۇعالالى ناتيجەسىن بىرگە جاراتايىق

شىنحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. 6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى ازيا ىزارا ىقپالداستىق جانە سەنىم شارالارى ىماجلىسىنىڭ 5 ـ رەتتىك باسشىلار ماجلىسىنە قاتىناسۋ ىارى تاجىكستان رەسپۇبلىكاسىندا مەملەكەت دەڭگەيلىك سايلاۋلار ىندا بولۇ قارساڭىندا، مەملەكەت ىتۇراعاسى شي جينپينگ تاجىكستاننىڭ «حالىق گازەتى»نىڭ، مەملەكەتتىك "حۋاڑ" اقپارات اگەنتتىگىنىڭ «قول ۇستاسا وتىرىپ، جۇڭگو ـ تاجىكستان دوستىعىنىڭ جاڭا شۇعالالى ناتيجەسىن بىرگە جاراتايىق» دەگەن تاقىرىپتا اۋتورلى ماقالا جاريالادى. ماقالا تومەندەگىدەي:

قول ۇستاسا وتىرىپ، جۇڭگو ـ تاجىكستان دوستىعىنىڭ جاڭا شۇعالالى ناتيجەسىن بىرگە جاراتايىق

جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ ىتۇراعاسى **شي جينپينگ**

"ماساتداي تۇرلەنىپ بايتاق دالا، اق جال تولقىن وينايدى داريادا". تىرشىلىك تىنىسى جالىن اتقان وسى جاز ورتاسىندا، راحمون زۇڭتۇڭنىڭ ۇسىنىسىمەن، مەن تاياۋدا دوس تاجىكستاندا مەملەكەت دەستەرى ساپارىندا بولامىن. 5 جىلدىڭ الدىندا مەن تۇڭعىش رەت تاجىكستاندا ساپاردا بولدىم، بۇل جەردىڭ ايباتتى، كوركەم تاۋ ـ وزەندەرى، تاريحى ۇزاق شۇعالالى مادەنيەتى، نقلاستى، قاراپايىم حالقى ماعان تاماشا ىارى تەرەڭ اسەر قالدىردى. تاياۋدا وسى بايىرعى جەرگە تاعى دا قادام تاستاپ، نقلاستى، قوناعۋار تاجىكستاندىق دوستارىمەن تاعى كەزدەسۋدى كۇتىپ وتىرمىن.

جۇڭگو مەن تاجىكستاننىڭ تاۋ ـ سۋى جالعاسقان، ەكى ەل حالقتارىنىڭ دوستىق بارىس ـ كەلىسىمىنىڭ تاريحى اردا جاتىر. 2000 نەشە جىلدىڭ الدىندا جۇڭگونىڭ باتىس حان داۋىرىندەگى جاڭ چيان باتىس وڭىرگە بارۋدىڭ ارناسىن اشىپ، ۇلى جىبەك جولىن اشىپ، ادامزات وركەنيەتىنىڭ اۋىس ـ كۇيىس تاريحىندا تارتىمدى داستان جازدى. ەكى ەلدىڭ بايىرعى تۇرعىندارى اۋىس ـ كۇيىس جاساسىپ، ىزارا ۇيرەنىپ، ىزارا تاجىريبە قابىلدادى. ورتا ازيانىڭ كەڭ ـ بايتاق دالاسىندا ۇلى تاڭ داۋىرىندەگى شۇانزاڭنىڭ، مىڭ پاتشالىعى كەزىندەگى چىن چىڭنىڭ دوستىق نىزدەرى قالدى، تاجىكستاننىڭ سومونى، رۇداكي سياقتى تاريحي ماداني ايگىلى ادامدارىنىڭ اڭگىمەلەرى دە جۇڭحۋا توپىراعىندا اۋىزدان ـ اۋىزعا تارالدى، سوعدىلاردىڭ الۋان ىتۇرلى تۇلعالارى تاڭ داۋىرىندەگى ىۇش ىتۇستى تۇيە ۇستىندە مۇزىكا وينايتىن وتىرىعاندار قۇرشاعىنىڭ باس كەيىپكەرى بولعان. مىڭداعان جىلدار بويى قوردالانعان ەكى ەل حالقتارىنىڭ دوستىعى ايىندى دا اسقار تامىر ۇستىرتىندەي زامانا تولقىنىندا مىزعىمادى، ىداۋىردىڭ وزگەرۋىنە قاراي وزگەرمەدى.

27 جىلدىڭ الدىندا جۇڭگو تاجىكستاننىڭ تاۋەلسىزدىگىن ەڭ الدىمەن مويىندادى، ەكى ەل ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتتى، (جالعاسى 2 ـ بەتتە)

مەملەكەت ىتۇراعاسى شي جينپينگ شەتەلدە تۇراتىن باس ەلشىلەردى مىندەتكە تاعايىندادى، مىندەتىنەن قالدىردى

شىنحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ ىتۇراعاسى شي جينپينگ مەملەكەتتىك حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتىنىڭ قارارىنا ساي، شەتەلدە تۇراتىن تومەندەگى باس ەلشىلەردى مىندەتكە تاعايىندادى، مىندەتىنەن قالدىردى:

ىبىرىنشى، چىڭ يۇڭحۋانى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ جاپونيا ەلىندەگى ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنەن قالدىردى؛

كۇڭ شۇانيۋدى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ جاپونيا ەلىندەگى ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنە تاعايىندادى.

ەكىنشى، تاڭ ۇيبيندى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ كوتديۆۋار رەسپۇبلىكاسىندا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنەن قالدىردى؛

ۋان ليدى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ كوتديۆۋار رەسپۇبلىكاسىندا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنە تاعايىندادى.

ىۇشىنشى، دىڭ يىڭدى (ايەل) جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ دانيا پاتشالىعىندا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنەن قالدىردى؛

فىڭ تيەنى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ دانيا پاتشالىعىندا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنە تاعايىندادى.

ىتورتىنشى، يۋە شياۋيۇڭدى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ يرلانديا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنەن قالدىردى؛

حى شياڭدۇڭدى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ يرلانديا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنە تاعايىندادى.

بەسىنشى، ۋ كىندى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ نيدەرلاند پاتشالىعىندا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنەن قالدىردى؛

شۇي حۇڭدى جۇڭحۋا حالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ نيدەرلاند پاتشالىعىندا ەرەكشە تاعايىندالعان تولىق ۇقىقتى باس ەلشىسى مىندەتىنە تاعايىندادى.

(جالعاسى 2 ـ بەتتە)

«شي جينپينگ ەل باسقارۋ جونىندە» 1 ـ تومىنىڭ تاجىك تىلىندەگى باسىلىمىنىڭ العاش تاراتىلۋ سالتاناتى جانە جۇڭگو ـ تاجىكستان ەل باسقارۋ جونىندە زەرتتەۋ ـ تالقى ىماجلىسى دۇشانبەدە وتكىزىلدى

شىنحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى دۇشانبە ەن بەرگەن حابارى (تىلشىلەر جاڭ جيە، سادات). جۇڭگونىڭ مەملەكەت ىتۇراعاسى شي جينپينگىنىڭ تاجىكستاندا مەملەكەت دەڭگەيلىك ساپارىندا بولۋ ىارى ازيا ىزارا ىقپالداستىق جانە سەنىم شارالارى ىماجلىسىنىڭ باسشىلار ماجلىسىنە قاتىناسۋ قارساڭىندا، «شي جينپينگ ەل باسقارۋ جونىندە» 1 ـ تومىنىڭ تاجىك تىلىندەگى باسىلىمىنىڭ العاش تاراتىلۋ سالتاناتى جانە جۇڭگو ـ تاجىكستان ەل باسقارۋ جونىندە زەرتتەۋ ـ تالقى ىماجلىسى 6 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى تاجىكستاننىڭ استانا دۇشانبەدە وتكىزىلدى. تاجىكستاننىڭ زۇڭتۇڭى راحمون حات جولداپ، «شي جينپينگ ەل باسقارۋ جونىندە» 1 ـ تومىنىڭ تاجىك تىلىندەگى باسىلىمىنىڭ باسپادان شىققاندىعىن قۇتتىقتادى.

قيمىلدى جۇڭگو مەملەكەتتىك كەڭەسىنىڭ اقپارات كەڭسەسى، جۇڭگو شەتەل تىلدەرى باسپا ـ تاراتۋ دەستەرى مەكەمەسى، جۇڭگونىڭ تاجىكستاندا باس ەلشىلىگى بىرلەسىپ باسقارىپ وتكىزدى. تاجىكستاننىڭ ىبىرىنشى ورىنباسار زۇڭلىي سايد، جۇڭگو كومۇنيستىك پارتىياسى ورتالىق كومىتەتى ۇگىت ىبولىمىنىڭ ۇىنەملىك دەستەرگە جاۋاپتى ورىنباسار باسىنداعى ۋاڭ شياۋحۋي، تاجىكستان پارلامەنتى تومەنگى پالاتاسىنىڭ ورىنباسار باسىنداعى ىيۇسۇف، جۇڭگونىڭ تاجىكستاندا باس ەلشىسى لىۋ بين قاتارلىلار قيمىلعا قاتىناستى.

سايد راحمون زۇڭتۇڭنىڭ قۇتتىقتاۋ حاتىن وقىدى. قۇتتىقتاۋ حاتىندا بىلاي دەپ اتاپ كورسەتىلگەن: ىتۇراعا شي جينپينگنىڭ ستراتەگيالىق جەتەكشىلىگىندە، جۇڭگو ەكونوميكالىق، قوعامدىق جانە عىلىم ـ تەحنيكا سياقتى سالالاردا ىزاسىن زور جەتىستىكتەرگە قول جەتكىزىپ، حالقارالىق ساحنادا ەڭبەگى مەن بەدەلى جۇرتتىڭ نازارىن اۋدارىپ وتىر. «شي جينپينگ ەل باسقارۋ جونىندە» 1 ـ تومىنىڭ تاجىك تىلىندەگى باسىلىمىنىڭ تاراتىلۋى تاجىكستاندا مەملەكەت دەڭگەيلىك ساپارىندا بولۋ ىارى ازيا ىزارا ىقپالداستىق جانە سەنىم شارالارى ىماجلىسىنىڭ باسشىلار ماجلىسىنە قاتىناسۋ دايىندىق كورۋدە، وسى رەتتىگى ساپارىنىڭ تاجىكستان ـ جۇڭگو سىندى ەكى تاتۋ كورشىنىڭ ىار سالالارداعى سەلبەستىگىن ىناعۇرلىم بەكەمدەۋىنە جانە كەڭەيتۋىنە جاڭا قوزعاۋشى كۇش قوساتىنىنا سەنەمىز.

ۋاڭ شياۋحۋي سوزىندە بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: راحمون زۇڭتۇڭنىڭ قۇتتىقتاۋ حاتى زۇڭتۇڭ مىرزانىڭ ىتۇراعا شي جينپينگنىڭ ەل باسقارۋ ۇستانىمى جونىندەگى القاۋى مەن قۇپتاۋىن تولىق ايگىلەپ، جۇڭگو ـ تاجىكستان ەكى ەل حالقىنىڭ رياسىز دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن بەينەلەدى. «شي جينپينگ ەل باسقارۋ جونىندە» كتابىندا جاڭا مەزگىلدەگى جۇڭگونىڭ دامۇدامى كەلەلى نازاريىسى مەن ناقتى ماسەلەلەرى جان ـ جاقتى، جۇيەلى تۇسىندىرىلگەن. بۇل كتاپتىڭ ىبىرىنشى تومىنىڭ تاجىك تىلىندەگى باسىلىمىنىڭ اۋدارىلىپ باسپادان شىعۋى ەكى ەل حالقىنىڭ ىزارا ىتۇسىنىسۋىن جانە ىبىر ـ ىبىرىنىڭ ارتقىشىلىعىن كورە ىبىلۋىن تەرەڭدەتۋگە ىتيەمدى، جۇڭگو ـ تاجىكستاننىڭ "ىبىر بەلدەۋ، ىبىر جول" سياقتى سالالاردىڭ ناقتى سەلبەستىگىنە جەتەكشىلىك ەتۋگە جانە تەرەڭدەتۋگە ىتيەمدى. (جالعاسى 2 ـ بەتتە)

قايراتتانا جەلكەن كوتەرىپ، تاعى اتتانايىق

ـــ 1 ـ توپتاعى "اۋەلگى ماقساتتى ۇمتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىەسى جاپىاي ورىستەلدى

اۋەلگى ماقساتتان اينىماۋ، بورىش ارقالاۋ، پارىقتى تابۋ، تىاناقتاندىرۋدى يگەرۋ

"اۋەلگى ماقساتتى ۇمتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىەسى ىشكەرىلەي ورىستەلدى

☐ شىنحۋا اگەنتتىگىنىڭ تىلشىلەرى **جۋ جيچاي، ۋاڭ چي، ۋاڭ پىڭ**

بۇل اۋەلگى ماقساتتى قايتا پىسقتاي وتىرىپ، رۋحانى جاقتا سىننان ىوتۋ، بۇل قايراتتانا جەلكەن كوتەرىپ، تاعى دا اتتانۋ سانالادى.

5 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى "اۋەلگى ماقساتتى ۇمتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىە قزمەتى ىماجلىسى اشىلدى، باس شۇجي شي جينپينگ ماجلىسكە قاتىناسىپ جانە ماڭىزدى ىسوز سويلەپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىە ورىستەتۋدىڭ ماڭىزدى ىمانىن، نىسانا ـ تالاپتارىن جانە ىتۇىندى شارالارىن تەرەڭ بايىمداپ، بۇكىل پارتيادا نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىە ورىستەتۋ جونىندە جالپىلىق اتتانىسقا كەلتىرىپ، جالپىلىق ورنالاستىرۋ جاسادى.

نەشە كۇننەن بەرى ورتالقتان جەرگىلىكتى ورىندارعا دەيىن، پارتيا، ۇكىمەت ورگاندارىنان حالقتىق توپتارعا، كاسىپورىندارعا دەيىن، جەر ـ جەردىڭ، تاراۋلاردىڭ، مەكەمە ـ ورىندارىدىڭ پارتيا ۇيىمدارى ايرىقشا ىمان بەرىپ، كۇشتى جاۋاپكەرشىلىك سەزىمەن جانە كوكەي تەستىلىك سەزىمەن باس شۇجي شي جينپينگنىڭ ماڭىزدى ىسوزىنىڭ رۋحىن ۇيرەنۋگە دەرەۋ ۇيىمداستىرىپ، ورتالقتىڭ تالابىن مۇقيات داىەكتىلەندىرىپ، تىاناقتاندىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىەگە ناقتى ورنالاستىرۋ جاساپ، 1 ـ توپتاعى "اۋەلگى ماقساتتى ۇمتپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىەسىن جاپىاي ورىستەتتى.

■ الدىمەن ونەگە كورسەتىپ، بىردەن سىكە كىرىستى

"جۇڭگو حالقىن باقىتقا كەنەلتۋ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ گۇلدەنۋىن جۇزەگە اسىرۋ ـــ جۇڭگو كومۇنيستىرىنىڭ اۋەلگى ماقساتى جانە بورىشى، ۇرپاقتان ـ ۇرپاققا جالعاسقان جۇڭگو كومۇنيستەرىن ىبىرىنىڭ ىزىن ىبىرى باسىپ، ەرلىكپەن كۇرەس جۇرگىزگەن ىنتالاندىراتىن ىتۇبىرلى قوزعاۋشى كۇش". (جالعاسى 3 ـ بەتتە)